

ЗАХТЕВ ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ПРИЈЕДЛОГ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Шифра за идентификацију дисертације: 1504/17

Шифра УДК (бројчано): 005.32:331.101.3

Web адреса на којој се налази извјештај Комисије о научној заснованости теме:

www.ffuis.edu.ba

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Молимо вас да, у складу са чланом 149. Закона о високом образовању, (Службени гласник РС број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13 и 44/15) дате сагласност на приједлог теме докторске дисертације.

Назив дисертације: ***Социјалнопсихолошки фактори мотивације за руковођење***

Научна област УДК (текст): Мотивација за руковођењем

Презиме и име кандидата: **mr Љубица Драгишић**

Ментор (име и презиме, звање): проф. др Драгољуб Крнета, редовни професор, Социјална психологија

(навести пет потпуних референци за радове ментора из научне области из које је тема дисертације):

1. Конструкција и примјена скала у испитивању ставова, (1998), Banjaluka company, Бања Лука

2. Социјална психологија, (2005.) Факултет за пословни инжењеринг и менаџмент, Бања Лука

3. Психологија менаџмента, у: Социјална психологија, (2005.) Факултет за пословни инжењеринг и менаџмент, Бања Лука

4. (2004), Вриједности у свјетлу друштвених промјена, књига I - Вриједности у ратном периоду, "Ослобођење", Бања Лука

5. (2009), Конструкција и валидација скале за испитивање општег става према промјенама у образовању, у коауторству са mr Горјаном Коледин и Александром Крнета, Радови Филозофског факултета, број 11, књига 2, Пале стр. 103 - 125

Кратко обrazloženje teme (100 riјечи):

Промијењени услови друштвено-политичког и економског развоја великог броја земаља током транзиције у постсоцијалистичком периоду условили су потребу цјеловитијег сагледавања нових процеса и појава, па тако и проучавања процеса управљања организацијама. Полази се од тога да је руковођење способност увјеравања других људи да с ентузијазмом теже остваривању одговорних циљева. То је људски фактор који држи групу људи на окупи и покреће према циљу. То је веома комплексна и одговорна активност појединца, која претпоставља посједовање низа организационих способности па и мотивације за руковођење. С тим у вези је и предмет истраживања ситуиран у подручје сагледавања природе мотивације менаџера за руковођење. У жижи непосредног сагледавања проблема мотивације је анализа релација између психосоцијалних карактеристика испитаника, тј. њихових личних и искусствених обиљежја као и срединских услова који су утицали на њихов развој и понашање, с једне стране и природе мотивације за руковођење, с друге стране.

Тако осмишљено истраживање има несумњив научни значај, који се огледа у томе што ће методолошки коректно и научно поуздано бити утврђене релације између социјалнопсихолошких карактеристика појединца и мотивације за руковођење. Добијени резултати у научном смислу могу утврдити релације између одабраних психолошких и социјално-статусних карактеристика и мотивације за руковођење, тј. могу освијетлити природу мотивације за руковођење менаџера. Тиме ће представљати допринос објашњавању понашања руководилаца и њихове мотивације за руковођење.

У практичном смислу резултати могу бити корисни са становишта селекције руковођећих кадрова, њихове припреме и обуке за такве начине руковођења који ће обезбеђивати оптималне радне резултате, али и висок ниво задовољства кадрова којима руководе.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата : mr Љубица Драгишић

Назив завршеног факултета: Филозофски факултет Пале

Одсјек, група, смјер: Педагогија и психологија (2001) и Психологија (2011)

Година дипломирања: 2001. и 2011.

Назив специјализације: -

Назив магистарске тезе: *Психосоцијална обиљежја студената и перцепција будуће професионалне каријере*

Научно подручје: Психологија

Година одбране: 2016.

Факултет и мјесто: Филозофски факултет Пале

Број публикованих радова (навести референце за три најважнија рада кандидата из научне области из које је дисертација): 3

1. Драгишић, Љ.(2012) Емоционална емпатија и агресивно понашање ученика, Радови Филозофског факултета. Бр.14, књ. 2, Пале, 2012, стр. 425-444.

2. Малинић, Ј., Драгишић, Љ., (2013) Рана трауматска искуства и школски успјех, Наука и традиција: Зборник радова књига 2, том 2, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву. – 2013, стр. 925-938.

3. Драгишић, Љ., (2013) Перцепција начина долажења до посла и селф-концепт код студената завршних година студија, Радови Филозофског факултета 15, књига 2, Пале, 2013, стр. 303-316.

Назив и сједиште организације у којој је кандидат запослен: Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале

Радно мјесто: Сарадник у настави

ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛ. 71. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ.

У прилогу достављамо:

- Извјештај Комисије о оцјени научне заснованости теме
- Приједлог одлуке Наставно-научног вијећа Факултета о одобравању теме за израду докторске дисертације

ДЕКАН

Доц. др Драга Мастиловић

Телефон/факс: + 387 (0)57 223 479, 227 410, Адреса: Алексе Шантића 1 71420 Пале, е-пошта: filozof@paleol.net, <http://www.ffuis.edu.ba>
Telefon/faks: + 387 (0)57 223 479, 227 410, Adresa: Alekse Šantića 1 71420 Pale, e-pošta: filozof@paleol.net, <http://www.ffuis.edu.ba>

Број: 3293/17

Датум: 14. 11. 2017. године

На основу члана 71. Закона о високом образовању Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15 и 90/16) и члана 57. Статута Универзитета у Источном Сарајеву (број 01-C-294-III/11, 01-C-250-X/12, 01-C-41-XVII/13, 01-C-198-XX/13, 01-C-44-XVII/13 и 01-C-419-XXXIV/14), Наставно-научно вијеће Филозофског факултета Пале, на 245. сједници, одржаној 14. новембра 2017. године, донијело је

ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ
о извјештају Комисије за оцјену теме докторске дисертације
и подобности кандидата мр Љубице Драгишић

I

Усваја се извјештај Комисије за оцјену теме докторске дисертације *Социјалнопсихолошки фактори мотивације за руковођење* и подобности кандидата мр Љубице Драгишић, у саставу:

1. Др Драгољуб Крнета, редовни професор, Социјална психологија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, предсједник;
2. Др Сњежана Станар, доцент, Социјална психологија, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, члан и
3. Др Јасна Бајрактаревић, редовни професор, Социјална психологија, Педагошки факултет Сарајево, Универзитет у Сарајеву, члан.

II

Коначну одлуку о усвајању извјештаја Комисије за оцјену теме докторске дисертације *Социјалнопсихолошки фактори мотивације за руковођење* и подобности кандидата мр Љубице Драгишић, донијеће Сенат Универзитета у Источном Сарајеву.

III

Уколико Сенат Универзитета да сагласност и одобри тему докторске дисертације, за ментора се одређује проф. др Драгољуб Крнета.

Доставити:

- Сенату Универзитета;
- Кандидату;
- Комисији (1-3);
- У досије;
- У списе;
- Архиви.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Доц. др Драга Мастиловић

Odlukom Nastavno-naučnog vijeća Filozofskog fakulteta Pale, Univerziteta u Istočnom Sarajevu, broj 1653/17 od 13. 6. 2017. godine, imenovana je Komisija za ocjenu naučne zasnovanosti i podobnosti teme i kandidata mr Ljubice Dragišić za izradu doktorske disertacije pod naslovom *Socijalnopsihološki faktori motivacije za rukovođenje* (u daljem tekstu: Komisija)¹ u sljedećem sastavu:

1. Dr Dragoljub Krneta, redovni profesor, Socijalna psihologija, Filozofski fakultet Pale, Univerziteta u Istočnom Sarajevu, predsjednik;
2. Dr Jasna Bajraktarević, redovni profesor, Socijalna psihologija, Pedagoški fakultet Sarajevo, Univerzitet u Sarajevu, član;
3. Dr Snježana Stanar, docent, Socijalna psihologija, Filozofski fakultet Pale, Univerziteta u Istočnom Sarajevu, član;

Komisija je pregledala prijavu teme doktorske disertacije i o tome podnosi Nastavno-naučnom vijeću Filozofskog fakulteta Pale, Univerziteta u Istočnom Sarajevu sledeći

I Z V J E Š T A J
O NAUČNOJ ZASNOVANOSTI I PODOBNOSTI TEME I
KANDIDATA ZA IZRADU DOKTORSKE DISERTACIJE

PODACI O FAKULTETU²:
1. Naziv i sjedište fakulteta Filozofski fakultet Pale
2. Podatak o matičnosti fakulteta za naučnu oblast kojoj pripada disertacija
3. Podatak da je fakultet imao organizovan magistarski studij iz naučne oblast kojoj pripada disertacija Filozofski fakultet je imao magistrske studije po starom programu (odobrene 2007. godine, Odluka Vijeća Univerziteta broj 77-II/07 od 23.3.2007. godine)
PODACI O KANDIDATU
1.Kratka biografija kandidata Ljubica Dragišić je rođena 25. 1. 1976. godine u Sarajevu. Na Filozofskom fakultetu u Palama je diplomirala 2001. godine na temu <i>Šta učenici cijene, a šta ne cijene kod svojih nastavnika</i> ,na studijskom programu za pedagogiju i psihologiju i stekla zvanje <i>profesor pedagogije i psihologije</i> . Drugi put je diplomirala takođe na Filozofskom fakultetu u Palama 2011. godine na temu <i>Emocionalna empatija i agresivno ponašanje učenika</i> na kraju osnovne škole, na Studijskom programu za psihologiju i stekla zvanje <i>diplomirani psiholog</i> .Magistarski rad pod nazivom <i>Psihosocijalna obilježja studenata i percepcija buduće profesionalne karijere</i> odbranila je 21. 9. 2016. godine, pod vodstvom mentora prof. dr Jasne Bajrakarević i stekla zvanje magistra psiholoških nauka. Učestvovala je na Naučnom skupu Filozofskog fakulteta pod nazivom <i>Nauka i tradicija</i> . Ima objavljena dva rada u časopisu Radovi Filozofskog fakulteta Pale. Edukant je transakcione analize četiri godine i ima sertifikat praktičara transakcione analize. Po završetku fakulteta zapošljava se u Osnovnoj školi „Sveti Sava“ na mjestu nastavnika razredne nastave. Takođe, bila je angažovana u vrtiću „Vratite nam osmijeh“ kao pedagog koji se bavio problemom uključivanja djece sa posebnim potrebama u grupu sa zdravom djecom. Trenutno je zaposlena na Filozofskom fakultetu na mjestu stručnog saradnika u nastavi.
2. Podobnost kandidata da odgovori na postavljeni predmet, cilj, zadatke i hipoteze Komisija cijeni da je kandidatkinja mr Ljubica Dragišić predložila temu koja se kroz neke objavljene radove nadovezuje i na njeno područje rada kojim se bavila i bavi ne samo teorijski već i empirijski. Kandidatkinja je, inače, diplomirani psiholog, magistar psihologije, te se može konstatovati da ova tema jako bliska pa se, s pravom, smatra da je kandidatkinja ospozobljena da se bavi i uloži napor u proučavanju ovog problema.
3. Najmanje 2 naučna rada - bibliografske jedinice ³ kandidata iz oblasti na koju se odnosi tema doktorske disertacije objavljene u vodećim nacionalnim časopisima
1. Dragišić, Lj.(2012) Emocionalna empatija i agresivno ponašanje učenika, <i>Radovi Filozofskog fakulteta</i> . Br.14, knj. 2, Pale, 2012, str. 425-444. 2. Malinić, J., Dragišić, Lj., (2013) Rana traumatska iskustva i školski uspjeh, <i>Nauka i tradicija: Zbornik radova</i> knjiga 2, tom 2, Pale: Filozofski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu. – 2013, str. 925-938.

¹Komisiju čini nastavnici iz naučne oblasti iz koje se brani doktorat

²Fakultet je matičan za navedenu odgovarajuću naučnu oblast i ima organizovan magistarski studij iz teoblasti

³Pravilnik o postupku davanja saglasnosti za prijedlog teme doktorske disertacije i na izvještaj o urađenoj doktorskoj disertaciji, 2005. godine (sve radeve navoditi po Harvardskom ili APA sistemu navođenja literature; obavezna dostava fotokopija rada)

3. Dragičić, Lj., (2013) Percepcija načina dolaženja do posla i self-koncept kod studenata završnih godina studija, *Radovi Filozofskog fakulteta 15*, knjiga 2, Pale, 2013, str. 303-316.

PODACI O DISERTACIJI

Naziv disertacije: *Socijalnopsihološki faktori motivacije za rukovođenje*.

Naučna oblast/ uža naučna oblast (tekst): Psihologija/Socijalna psihologija

UDK Socijalna psihologija

4. Predmet i značaj istraživanja

Promijenjeni uslovi društveno-političkog i ekonomskog razvoja velikog broja zemalja tokom tranzicije u postsocijalističkom periodu uslovili su potrebu cijelovitijeg sagledavanja novih procesa i pojava, pa tako i proučavanja procesa upravljanja organizacijama. Polazi se od toga da je rukovođenje sposobnost uvjeravanja drugih ljudi da s entuzijazmom teže ostvarivanju odgovornih ciljeva. To je ljudski faktor koji drži grupu ljudi na okupi i pokreće prema cilju. To je veoma kompleksna i odgovorna aktivnost pojedinca, koja prepostavlja posjedovanje niza organizacionih sposobnosti pa i motivacije za rukovođenje. S tim u vezi je i predmet istraživanja situiran u područje sagledavanja prirode motivacije menadžera za rukovođenje. U žiji neposrednog sagledavanja problema motivacije je analiza relacija između psihosocijalnih karakteristika ispitanika, tj. njihovih ličnih i iskustvenih obilježja kao i sredinskih uslova koji su uticali na njihov razvoj i ponašanje, s jedne strane i prirode motivacije za rukovođenje, s druge strane.

Tako osmišljeno istraživanje ima nesumnjiv naučni značaj, koji se ogleda u tome što će metodološki korektno i naučno pouzdano biti utvrđene relacije između socijalnopsiholoških karakteristika pojedinca i motivacije za rukovođenje. Dobijeni rezultati u naučnom smislu mogu utvrditi relacije između odabranih psiholoških i socijalno-statusnih karakteristika i motivacije za rukovođenje, tj. mogu osvijetliti prirodu motivacije za rukovođenje menadžera. Time će predstavljati doprinos objašnjavanju ponašanja rukovodilaca i njihove motivacije za rukovođenje. U praktičnom smislu rezultati mogu biti korisni sa stanovišta selekcije rukovodećih kadrova, njihove pripreme i obuke za takve načine rukovođenja koji će obezbjeđivati optimalne radne rezultate, ali i visok nivo zadovoljstva kadrova kojima rukovod

5. Cilj i zadaci u disertaciji

S obzirom na to da ovo istraživanje ima empirijski karakter cilj istraživanja je specifikovan kroz nekoliko relevantnih aspekata:

1. Analizirati prirodu motivacije za rukovođenjem, tj. utvrditi latentnu strukturu socijalnih motiva kod rukovodilaca različitog nivoa rukovođenja;
2. Analizirati sličnosti i razlike u prirodi motivacije za rukovođenjem (smjer i intenzitet) kod ispitanika koji imaju i ispitanika koji nemaju iskustva u rukovođenju;
3. Analizirati sličnosti i razlike u prirodi motivacije za rukovođenjem (smjer i intenzitet) između ispitanika različitih socijalnih i psiholoških karakteristika.

U tom kontekstu će biti analizirana ne samo priroda motivacije za rukovođenje top menadžera i menadžera nižih nivoa rukovođenja, nego i percepcija prirode motivacije za rukovođenje ispitanika koji nisu na rukovodnom položaju.

Iz ovako postavljenog cilja istraživanja slijede i osnovni zadaci istraživanja:

1. Utvrditi i analizirati prirodu motivacije za rukovođenje, tj. identifikaciju latentnih struktura i dominantnih socijalnih motiva anketiranih rukovodilaca;
2. Analizirati relacije između psiholoških varijabli, s jedne i motivacije za rukovođenje, s druge strane;
3. Analizirati relacije između iskustvenih i socijalno-statusnih obilježja, s jedne i motivacije za rukovođenje, s druge strane.

6. Hipoteze⁴ doktorske disertacije

Navedeni aspekti predmeta istraživanja usmjeravaju tok istraživanja i u njegovom hipotetičkom okviru. S tim u vezi moguće je postaviti različite hipoteze. Imajući na umu da različita obilježja ispitanika, posmatrana kroz socijalne i psihološke faktore, mogu produkovati različite percepcije, kako o smjeru i intenzitetu povezanosti, tako i o prirodi motivacije za rukovođenje, u istraživanju se polazi od alternativnih hipoteza. Zato je u tako koncipiranom metodološkom pristupu realno, logično i metodološki korektno poći od *generalne hipoteze*, da je kod rukovodilaca u organizacijama moguće identifikovati motivaciju vrlo različitog karaktera, te da njihova motivacija predstavljaju značajne izvore ponašanja u rukovođenju.

⁴Hipoteze su kratko izrečene tvrdnje. Nakon izricanja hipoteza slijede kratka obrazloženja za dokazivanje. Hipoteze mogu imati ograničenja u prostoru i vremenu, dokazuju se kroz istraživanja u realnom sistemu (modelu ili prototipu) a potvrđuju se istraživačkim metodama i statističkom obradom u disertaciji. Hipoteze mogu biti glavne i pomoćne, odnosno nulte i alternativne.

Ovako formulisanu generalnu hipotezu moguće je provjeravati preko testiranja *posebnih hipoteza* i to:

1. *Očekujemo da je moguće empirijski identifikovati razlike u strukturi i prirodi motivacije za rukovođenje kod ispitanika koji imaju iskustva u rukovođenju;*

Ovako formulisana posebna hipoteza zasnovana je na dosadašnjim psihološkim saznanjima o djelovanju različitih sekundarnih motiva, a posebno ranog socijalnog učenja i konteksta na opažanje pojava i na ponašanje pojedinca u društvu, pa se mogu očekivati i razlike u strukturi motivacije za rukovođenje između ispitanika različitih prethodnih iskustva;

2. *Očekujemo da je moguće utvrditi razlike u prirodi (smjer i intenzitet) motivacije za rukovođenje između ispitanika koji imaju i ispitanika koji nemaju iskustva u rukovođenju;*

Ova hipoteza zasnovana je na psihološkim saznanjima o djelovanju ličnog iskustva na opažanje i ocjenjivanje drugih osoba i njihovih svojstava. Poznato je, naime, da iskustvo u ocjenjivanju povećava tačnost ocjenjivanja. Čovjek s većim iskustvom u stanju je da tačnije opaža i preciznije ocjenjuje osobine drugih ljudi. Ni ovo ne treba shvatiti doslovno pa zaključiti da starci najbolje zaključuju i opažaju. Dokazano je da ova sposobnost s starošću opada, te da starije osobe ne ocjenjuju najtačnije.

3. *Očekujemo da je moguće utvrditi razlike u prirodi (smjer i intenzitet) motivacije za rukovođenje između ispitanika različitih socijalnih i psiholoških karakteristika;*

Ovako formulisana hipoteza zasnovana je na socijalnopsihološkim saznanjima da je opažanje osoba, prije svega, zapažanje različitih manifestacija, zatim zaključivanje o međusobnoj povezanosti među tim manifestacijama ali i izvođenje zaključaka na osnovu različitih vrsta podataka, osim podataka koje dobijemo neposredno pomoću čula. Poznato da se o ljudima najčešće formira samo opšti utisak ili impresija, kao i opšti stav o njima. Također je opšte poznato da ta prva impresija o osobi uključuje i procjene o "unutrašnjim" osobinama posmatrane osobe pa i o prirodi motivacije za rukovođenje. Zato se mogu očekivati razlike u procjeni motivacije za rukovođenje između ispitanika različitih ličnih, iskustvenih i socijalno-statusnih karakteristika.

4. *Očekujemo da je analizom međusobne povezanosti sociostatusnih i ličnih obilježja s jedne strane i motivacije za rukovođenje, s druge strane moguće utvrdi ne samo prirodu njihove povezanosti nego i ustanoviti određene zakonistosti među istraživanim varijablama.*

Očekujemo da lična obilježja ispitanika (pol, starosna dob, školska spremna, nivo iskustva koje ima u rukovođenju) mogu biti bitne odrednice njihovih procjena strukture motivacije za rukovođenje i izvor razlika u tim procjenama.

7. Aktuelnost i podobnost teme doktorske disertacije

Analizirajući obrazloženje doktorske disertacije Komisija je konstatovala da kandidatkinja u pristupu problemu *Socijalnopsihološki faktori motivacije za rukovođenje* polazi od toga da je pitanje motivacije za rukovođenje trajno pitanje i da postoji od kako postoje složene radne organizacije i rukovođenje procesom rada i organizacije. Osim toga kandidatkinja naglašava da je to pitanje postalo još aktuelnije u nekoliko zadnjih decenija, posebno u periodu društvenih promjena koje su nastale tokom tranzicije društva i procesa globalizacije. Izvjesno je, naime, da se sve više aktuelizuje problem efikasnog rukovođenja. Stoga kandidatkinja opravdano konstatiše da u ovom tranzitnom vremenu, tj. u vremenu izraženih promjena u funkcionalisanju radnih organizacija i prilagođavanja rada i organizacije zakonima tržišta i nemilosrdnom uticaju konkurenциje pitanje motivacije za upravljanjem dolazi do punog značaja. Osim toga, komisija konstatiše da je kandidatkinja polazi od toga da se ljudi prema objektima i pojavama oko sebe i u društvu odnose fenomenološki, tj. onako kako ih opažaju i procjenjuju, te da je u tom kontekstu veoma važno spoznati svijest ispitanika o prirodi motivacije za upravljanje, kako bi se razvili postupci kvalitetnijeg angažovanja radnika, prije svega uspješnije motivacije za rad i rukovođenje.

Stoga Komisija konstatiše da će kandidatkinja mr Ljubica Dragišić kroz istraživački rad, tj. izradu doktorske disertacije na temu: *Socijalnopsihološki faktori motivacije za rukovođenje*, temeljno proučiti i pouzdanom naučnom metodologijom istražiti ovaj aktuelni i nedovoljno istražen problem. Osim toga, očekuje se da će doći do podataka koji mogu biti u funkciji unapređenja aktivnosti na podizanju radne i upravljačke motivacije, a potom i podizanja efikasnosti u radnim organizacijama.

8. Pregled stanja u području istraživanja (kod nas i u svijetu)

Pri projektovanju rada na problemu *Socijalnopsihološki faktori motivacije za rukovođenje* kandidatkinja polazi od dosadašnjih saznanja da na ishode ili poslovne rezultate mogu djelovati različiti faktori, različitim smjerom i intenzitetom, ali da je motivacija jedan od značajnijih. Stoga ukazuje na nedovoljno istražen, ali veoma važan, problem motiva pojedinaca koji su motivisani da rukovode cjelinom ili

pojedinim organizacionim dijelovima organizacije ili procesa rada. U tom kontekstu na ponašanje pojedinca djeluju brojni spoljni - socijalni i unutrašnji - lični faktori. Među ličnim faktorima vrijednosti predstavljaju objekte kojima se u životu teži, ali ukazuju i na objekte koji su odrednica uređenja života pa samim tim predstavljaju i motivišući stil ponašanja. Kandidatkinja navodi shvatanje Dunderovića (Dunderović, R. 1988) koji naglašava da „...zavisno od toga kakve su društvene norme individua će manje ili više ispoljavati ono što sama cijeni i smatra vrijednim, te će stoga imati manje ili veće šanse da utiče na promjenu sadržaja vladajućih društvenih vrijednosti“.

9. Značaj istraživanja sa stanovišta aktualnosti u određenoj naučnoj oblasti

U obrazloženju teme doktorske disertacije kandidatkinja konstatiše da su brojna istraživanja motivacije u svijetu, dok je kod nas područje motivacije u organizacijama nedovoljno istraživano. Posebno je neistražena motivacija za rukovođenje, jer se smatra da su motivi koji pokreću pojedinca na rukovođenje uglavnom u području sticanja materijalne koristi i društvenog ugleda, tj. povećanja ličnih kompetencija u sredini gdje pojedinac živi i radi. Motivacija zaposlenih uglavnom se objašnjava unutrašnjim i spoljašnjim motivima, tj. intrinskičkom i ekstrinskičkom motivacijom pojedinca. U tom kontekstu ovo istraživanje treba da ustanovi prirodu motivacije za rukovođenje, ali i povezanost sa socijalnim i ličnim obilježjima ispitanika. Tako koncipirano istraživanje dobija na značaju u vrijeme krupnih društveno-političkih i ekonomskih promjena, koje su nastale tokom procesa tranzicije i globalizacije. Ovo je posebno značajno u vrijeme prelaska procesa rada iz „industrijalizovanog u robotizovani i digitalizovani sistem organizacije rada“.

10. Veza sa dosadašnjim istraživanjima

U obrazloženju teme doktorske disertacije kandidatkinja navodi značajnija istraživanja u oblasti motivacije, među kojima su radovi koji se najdirektnije odnose na relaciju efikasnost – motivisanost. Tako navodi rad (Čampion, Lord, 1982.) da bolja samoregulacija i visoka vjera u sopstvene moći doprinosi većoj motivisanosti i efikasnosti, dok Viteles (1953) izjednačuje motivaciju zaposlenih sa njihovim aktivnostima i moralom. Neki autori (Elizur i sar. 1991) ukazuju da ljudi u poslu motiviše važnost ciljeva koje imaju i vrijednosti prema tom poslu. U istraživanju u kojem su učestvovali ispitanici iz Njemačke, Kine, Izraela, Koreje, Mađarske, Tajvana, Holandije i SAD-a, dobili su rezultat da zanimljivost posla i uspjeh zauzimaju prva mjesta u rang listi radnih vrijednosti. Kanda i Švarc (Ganje i Deci, 2005) ukazuju da su novčana potkrepljenja faktori smanjenja motivacije za altruističkim ponašanjem. I karakteristike posla utiču na radnu motivaciju (Frid i Feris, 1987, Griffin, 1983). Opšta je ocjena da nema radova koji su se bavili ispitivanjem motivacije za rukovođenje.

11. Metode istraživanja instrumenti (oprema)

Metode istraživanja koje će biti korišćene u ovom radu su:

Servej metoda, tj. sistematsko neeksperimentalno istraživanje, kao osnovna metoda, a njenom primjenom će biti izvršeno istraživanje. Ovaj metod je veoma povoljan za empirijska istraživanja i terenski rad s obzirom na to da omogućava primjenu raznovrsnih mjerne instrumenata i različitih postupaka obrade podataka. Veoma je pogodan za brzo i jednostavno prikupljanje relevantnih podataka, te da na taj način omogući utvrđivanje stanja, otkrivanje tendencija i da doprinešte izvođenju adekvatnih i pouzdanih zaključaka.

Metoda teorijske analize je poslužila kao dopuna prethodnom metodu, posebno u prikupljanju i selekciji relevantnih informacija iz dosadašnjih metodoloških i predmetno sličnih istraživanja, te na taj način doprinijela potpunijem sagledavanju i analiziranju problema stilova ponašanja i motivacije menadžera. Ovom metodom je omogućeno teorijsko sagledavanje pojava koje su predmet istraživanja te adekvatno tumačenje rezultata koji su dobijeni u ovom istraživanju.

Metod komparacije je takođe nezaobilazan metod u ovom istraživanju jer je njegova primjena omogućila ustanavljanje sličnosti i razlika između dobijenih rezultata ovog i srodnih istraživanja, te na osnovu toga izvođenje pouzdanih i objektivnih zaključaka i generalizacija. Drugim riječima, upoređivanje rezultata ovog istraživanja i drugih istraživanja koja su za predmet istraživanja imali stavove, stilove ponašanja i motivaciju omogućuje adekvatno izvođenje zaključaka o stilovima ponašanja i motivaciji menadžmenta u sferi upravljanja sportskim objektima i događajima.

Instrumenti istraživanja su:

1. Upitnik za prikupljanje podataka o socijalnoiskustvenim obilježjima ispitanika
2. Skala motivacije za rukovođenje,
3. Skala za ispitivanje opšteg stava prema promjenama,
4. Skala za ispitivanje vrijednosnih orientacija
5. Skala za ispitivanje zadovoljstva pojavama u organizaciji u kojoj radi
6. Skala za ispitivanje konformizma

12. Očekivane rezultate doktorske disertacije

Kao rezultat istraživanja problema *Socijalnopsihološki faktori motivacije za rukovođenje* kandidatkinja ističe da će sagledavanje relacija socijalnih i ličnih obilježja dati značajan doprinos koji se ogleda u direktnim i indirektnim efektima. Dobijeni rezultati će se manifestovati, prije svega, u mogućnostima ustanovljavanja socijalnih i ličnih faktora motivacije za rukovođenje. Drugim riječima, analiza tih relacija doprinosi sagledavanju kako njihove međusobne povezanosti tako i pouzdanije predviđanje njihovog ponašanja na poslu, dok se indirektni efekti mogu očekivati u širokoj primjeni dobijenih rezultata u drugim područjima ljudskih aktivnosti, posebno u onima u kojima se osnovna djelatnost odnosi na radnu i profesionalnu efikasnost.

Očekivani rezultati ove doktorske disertacije, bi takođe mogli da budu u funkciji kontrole uticaja i mijenjanja postojećeg stanja u vođenju kadrovske politike u radnim organizacijama. Naime, pokazatelji o strukturi motivacije za rukovođenje mogu poslužiti da se suzbijaju ambicije pojedinaca sa neadekvatnim oblicima ponašanja preduprijede, koriguju, ili preveniraju, a pojedinci sa adekvatnom motivacijom podstiću i usmjeravaju.

Stoga se može realno može konstatovati da dobijeni rezultati istraživanja problema *Socijalnopsihološki faktori motivacije za rukovođenje* mogu biti direktni i veoma primjenljivi u neposrednom rukovodnom radu i indirektni, u posrednom korištenju za rad u različitim oblastima.

13. Procjena potrebnog vremena izrade disertacije, mjesto istraživanja

U procjeni vremena potrebnog za izradu disertacije Komisija cijeni da je kandidatkinja u obrazloženju doktorske disertacije pokazala zavidno poznavanje problematike teorijskog utemeljenja navedenog problema, te da joj za taj dio rada neće biti potrebno mnogo vremena. S druge strane metodološki okvir je korektno postavljen i uz pomoć mentora se može kompletirati za mjesec do dva dana. Najviše vremena će biti potrebno za realizaciju istraživanja i pisanje izvještaja. Kako je kandidatkinja iskazala neskrivenu posvećenost izradi disertacije, Komisija cijeni da bi sledeća dinamika rada mogla biti optimalna i realna:

- teorijski okvir istraživanja – do kraja aprila 2018. godine
- metodologija istraživanja - do kraja juna 2018. godine
- realizacija istraživanja - do kraja decembra 2018. godine
- statistička obrada podataka - do kraja februara 2019. godine
- analiza i interpretacija rezultata - do kraja avgusta 2019. godine
- proceduralna pitanja prijave i ocjene urađene doktorske disertacije - decembar 2019. godine.

PODACI O KOMISIJI⁵

1. Ime nastavnika predloženog za mentora, zvanje, institucija u kojoj je stekao najviše zvanje, uža naučna oblast

Prof. dr Dragoljub Krneta, redovni profesor Filozofski fakultet Pale, oblast: Socijalna psihologija

2. Najmanje 5 naučnih radova – bibliografskih jedinica koje se odnose na temu doktorske disertacije (za mentora)⁶,

1. *Konstrukcija i primjena skala u ispitivanju stavova*, (1998), Banjaluka company, Banja Luka.

2. *Socijalna psihologija*, (2005,)Fakultet za poslovni inženjeringu i menadžment, Banja Luka

3. Psihologija menadžmenta, u: *Socijalna psihologija*, (2005,)Fakultet za poslovni inženjeringu i menadžment, Banja Luka

4. (2004), *Vrijednosti u svjetlu društvenih promjena*, knjiga I - *Vrijednosti u ratnom periodu*, "Oslobodenje", Banja Luka

5. (2009), Konstrukcija i validacija skale za ispitivanje opšteg stava prema promjenama u obrazovanju, u koautorstvu sa mr Gorjanom Koledin i Alekdsandrom Krneta, Radovi Filozofskog fakulteta, broj 11, knjiga 2, Pale str. 103 - 125

3. Imena ostalih članova komisije, zvanja, institucije u kojoj su stekli najviša zvanja i uža naučna oblast

1. Dr Snježana Stanar, docent Filozofski fakultet Pale, oblast: Socijalna psihologija

2. Dr Jasna Bajraktarević, redovni profesor

4. Najmanje 3 naučna rada - bibliografske jedinice koje se odnose na temu doktorske disertacije(za članove komisije)⁷

⁵Sastav komisije sa naznakom imena i prezimena mentora i ostalih članova komisije, zvanja, naziv naučne i uže naučne oblasti za koju je izabran u zvanje, datuma izbora u zvanje i naziv fakulteta/ ustanove u kojoj je član komisije zaposlen. Članovi komisije koji nisu u radnom odnosu na Univerziteta u Istočnom Sarajevu i ne drže nastavu po bilo kome osnovu na univerzitetu, dostavljaju fotokopiju svoga izbora u zvanje, naučnu, odnosno užu naučnu oblast.

⁶Mentor ima objavljene radove (najmanje 5) iz naučne oblasti iz koje se radi doktorat. Dostavljaju se fotokopije radova.

⁷Članovi komisije dostavljaju fotokopije radova.

- 1. Dr Snježana Stanar**, docent Filozofski fakultet Pale, oblast: Socijalna psihologija
Psihološke karakteristike pojave i širenja mobinga, (2017) Zbornik radova IV kongres psihologa BiH sa međunarodnim učešćem, Brčko distrikt, DPS RS.
2. Komunikacija kao bitan aspekt motivacije zaposlenih, (2011), Radovi Filozofskog fakulteta, broj 13/2, Pale
3. Psihološko-socijalni faktori kao odrednice razvoja menadžera (2008), Časopis za društvena pitanja Aktuelnosti, BLC, Banjaluka.

2. Dr Jasna Bajraktarević, redovni profesor

1. Dr Jasna Bajraktarević, (2017), Psihološke kompetencije u menadžmentu, Avery d.o.o. Sarajevo,
2. Dr Jasna Bajraktarević, (2014), Psihologija menadžmenta, Avery d.o.o. Sarajevo
3. Dr Jasna Bajraktarević, Fuad Bajraktarević i Šuajb Solaković, (2013), Organizaciono ponašanje, Avery d.o.o. Sarajevo

PODACI O PRIJAVLJIVANJU-NEPRIJAVLJIVANJU TEZE

1. Izjava⁸ da li je prijavljivana teza pod istim nazivom na drugoj visokoškolskoj instituciji
Kandidat je predao Izjavu da nije prijavio tezu pod istim ili sličnim nazivom na drugoj visokoškolskoj ustanovi.

ZAKLJUČAK

Na osnovu prijedloga teme doktorske disertacije kandidata **mr Ljubice Dragišići** uvida u njene personalne i lične komponente, komisija sa punom saglasnošću konstatiše da prijedlog teme disertacije **Socijalnopsihološki faktori motivacije za rukovodenje**, predstavlja originalnu zamisao za samostalan naučnoistraživački rad, sa naglašenom aktuelnošću problema, koji će doprinjeti unapređenju teorijske uteviljenosti psihologije kao nauke i psihološke prakse u radnim organizacijama i institucijama.
Imajući u vidu prethodna mišljenja Komisija pozitivno ocijenjuje prijedlog teme doktorske disertacije kandidata mr Ljubice Dragišić pod nazivom **Socijalnopsihološki faktori motivacije za rukovodenje** predlaže Nastavno-naučnom vijeću Filozofskog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu da odobri izradu doktorske disertacije.

Mjesto: Pale

Datum: 06. 11. 2017. godine

Komisija:

1. Dr Dragoljub Krneta, u zvanju redovni profesor (NO Psihologija, UNO Socijalna psihologija, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Filozofski fakultet Pale, predsjednik Komisije;

.....

2. Dr Snježana Stanar, u zvanju docent, NO Psihologija, UNO Socijalna psihologija, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Filozofski fakultet Pale, član Komisije;

.....

3. Dr Jasna Bajraktarević, u zvanju redovni profesor (NO Psihologija, UNO Socijalna psihologija, Univerzitet Sarajevo, Fakultet Pedagoški fakultet u Sarajevu, član Komisije;

.....

Izdvojeno mišljenje⁹:

⁸Uz zahtjev za prijavu i odobrenje teme dužni kandidat dostavlja potpisano izjavu

⁹Članovi komisije koji se ne slažu sa mišljenjem većine članova komisije, obavezni su da u izveštaj unesu izdvojeno mišljenje sa obrazloženjem razloga zbog se ne slažu sa mišljenjem većine članova komisije (član komisije koji je izdvojio mišljenje potpisuje se ispod navoda o izdvojenom mišljenju)

1. _____, u zvanju _____ (NO _____, UNO
_____, Univerzitet _____, Fakultet _____
u _____, član Komisije;
